

Pobjeda

Kultura i društvo - Petak, 31.12.2010. godine

Riječ više o Božićnom koncertu ansambla Crnogorski gudači u CNP

Prefinjenost koja je oduševila publiku

Razumijevanjem stilski različitih djela, osmišljenom i dosljednom transformacijom izvođačkog potencijala, ansambl je potvrdio da njihov rad sa dirigentom Grigorijem Kraskom, predstavlja još jednu novu i lijepu stranicu savremene crnogorske muzike

Muzički centar Crne Gore i Crnogorsko narodno pozorište i ove godine organizuju tradicionalne Božićne koncerte. Prvi je održan 23. decembra na Velikoj sceni CNP u Podgorici. Kao i prethodne dvije godine, i ovom prilikom je nastupio ansambl Crnogorski gudači pod dirigentskom upravom maestra Grigorija Kraska.

Izazovna djela

Ovogodišnji Božićni koncert Crnogorskih gudača ostaće upamćen, prije svega, po stilski širokom, izuzetno osmišljenom programu koji je obuhvatio manje atraktivna, no utoliko izazovnija djela i za izvođače i za publiku. Prvi dio koncerta ispunjen je Končerto grosom u G-duru, Arkandela Korelija i Koncertom za violinu i orkestar u B-duru, Wolfganga Amadeusa Mocarta. Končerto groso u G-duru predstavlja jedno od najpopularnijih ostvarenja u opusu ovog baroknog kompozitora, a nastao je kao prigodna kompozicija za Božićnu noć, pa i danas nosi naziv Božićni koncert. Zbog višestavačnosti (šest stavova), ovaj koncert zahtijeva veoma jasan dramaturški plan, i čini se, jasnu distinkciju laganih i brzih stavova, u kojima brzi podrazumijevaju baroknu motoričnost i više zvuka, a lagani svojevrsna intermezza sa redukovanim piano zvukom što je i ostvareno u uzornoj interpretaciji Crnogorskih gudača. Posebno uspjela su bila izvođenja trećeg-laganog stava, kao i prepoznatljivog finala. Prvi od pet violinskih koncerta Mocart je napisao u 19. godini. I ovaj, u B-duru, koji odiše prozračnošću i lakoćom, kakvu je rijetko koji kompozitor pored Mocarta mogao da postigne, zahtijeva visoku spremnost izvođača. Imajući više nego pouzdan oslonac u ansamblu, Irina Krasko, i pored primijetne nervoze u izvođenju prvog stava pokazala je sve odlike profesionalne violinistkinje, pouzdanu tehniku, intonaciju i potpuno razumijevanje djela, tumačeći sa lakoćom zahtjevnu dionicu soliste. Drugi dio

koncerta donio je susret sa različitim djelima: „teškim“ i misaonim Metamorfozama (Preobražaji), Riharda Štrausa i Lirskim komadima Edvarda Griga.

Metamorfoze

Premijerno izvođenje kompozicije Riharda Štrausa, Metamorfoze predstavljalo je krunu prvog Božićnog koncerta. Napisana 1945. godine, ova izuzetno zahtjevna kompozicija u kojoj su svi instrumenti solistički tretirani, oslikava doba koje u muzici, kao i u drugim umjetnostima, predstavlja period „zaokreta“, vrijeme velikih nemira, neizvjesnosti poslijeratnih godina koje nadvladavaju momenti svjetlosti i nade. Sa zavidljućom energijom i potpunom stopljenošću sa ansamblom, Grigorij Krasko je uspio ostvariti zvuk koji je „govorio“, otkrivajući publici novu dimenziju njihovog međusobnog razumijevanja i izvođačkog potencijala ovog ansambla. Osmišljenom dramaturgijom, koja predstavlja, možda i najveći izazov u tumačenju kompozicije, uz punu i očiglednu angažovanost svih članova ansambla, maestro je uspio da otvori djelo u punom poetskom i estetskom značenju. Sa potpunom posvećenošću i veoma dobrom saradnjom svih instrumentalnih grupa djelo je građeno kontinuiranim dijalogom, prelivanjem tembrova i ogromnim, zaista uzbudljivim dinamičkim rasponom, uz utisak da je svaki ton imao svoju težinu i da je svaka grupa instrumenata imala jednako važnu ulogu. Uprkos njegovoj zatvorenosti i složenosti publika je mogla da spozna i kompozitora, i djelo i kontekst vremena u kojem je nastalo.

Dva lirska komada

Na kraju, svakako kao pandan težini Štrausovog djela, a možda i kao simbolička slika Hristovog života i iskupljenja koje nudi izvedena su dva lirska komada: Dvije nordijske melodije op. 63, romantičarskog kompozitora Edvarda Griga, koji su svojom lakoćom i prefinjenošću izvođenja oduševila publiku.

Razumijevanjem i interpretacijom stilski veoma različitih djela, osmišljenom i dosljednom transformacijom izvođačkog potencijala, ansambl Crnogorski gudači je ostvario ne samo veoma uspio Božićni koncert, već potvrdio da njihov kontinuiran i posvećen rad sa dirigentom Grigorijem Kraskom, predstavlja još jednu novu i lijepu stranicu savremene crnogorske muzike.

Jelena Jovanović